

Plán činností environmentálnej výchovy

Školský rok: 2015/2016

Koordinátor: Ing. Martina Zgrajová

PLÁN **rozvoja environmentálnej výchovy** **v školskom roku 2015/2016**

I. Pedagogicko-organizačné východiská:

Plán práce rozvoja ENV vychádza z:

- a) Pedagogicko - organizačných pokynov pre školy a školské zariadenia na školský rok 2015/2016, v súlade s ich odporúčaniami,
- b) Štátneho vzdelávacieho programu,
- c) Školského vzdelávacieho programu,
- d) Plánu práce školy na školský rok 2015/2016,

II. Hlavné úlohy a ciele:

Environmentálna výchova je prierezovou témou ŠVP a jej rozvoj je súčasťou ŠkVP našej školy. Problém zachovania života na Zemi sa stáva globálnym problémom, preto je cieľom tejto prierezovej témy prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že v oblasti vedomostí, zručností a schopností nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím. Úlohy environmentálnej výchovy na škole sú zacielené na osobnosť žiaka a pedagóga v troch rovnocenných oblastiach:

- úroveň vedomostí,
- rozvoj zručností,
- utváranie postojov.

1. Úroveň vedomostí:

Žiak by mal primerane svojim vekovým osobitostiam chápať:

- súvislosti medzi vývojom ľudskej populácie a vzťahom k prostrediu,
- súvislosti medzi lokálnymi a globálnymi problémami,
- globálne problémy (skleníkový efekt, kyslý dážď, smog a pod.)
- vlastnú zodpovednosť vo vzťahu k prostrediu,
- závislosť ľudského života a živobytia na životnom prostredí,

- opatrenia na ochranu a využívanie životného prostredia,
 - základné ekologické pojmy.
2. Žiak by mal s pomocou učiteľa a neskôr aj samostatne získavať, využívať a hodnotiť informácie. Environmentálna výchova má rozvíjať **zručnosti** žiaka:
- **komunikatívne:**
 - vedieť hodnotiť objektívnosť a závažnosť informácií o stave životného prostredia a komunikovať o nich, racionálne ich obhajovať a zdôvodňovať svoje názory a stanoviská;
 - využívať informačné a komunikačné technológie a prostriedky pri získavaní a spracúvaní informácií, ako aj prezentácii vlastnej práce,
 - **sociálne:**
 - pochopiť sociálne a kultúrne vplyvy, ktoré determinujú ľudské hodnoty a správanie, vedomie individuálnej zodpovednosti za vzťah človeka k prostrediu ako spotrebiteľa a výrobcu;
 - **potrebné na riešenie problémov:**
 - rozvíjať si spôsobilosti, ktoré sú nevyhnutné pre každodenné konanie a postoje človeka k životnému prostrediu;
 - rozvíjať spoluprácu v pri ochrane a tvorbe životného prostredia na miestnej, regionálnej a medzinárodnej úrovni.
3. V oblasti **postojov a hodnôt** nadobudnúť schopnosť:
- vnímať život ako najvyššiu hodnotu;
 - pochopiť význam udržateľného rozvoja ako pozitívnej perspektívy ďalšieho vývoja ľudskej spoločnosti;
 - posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom a ich prostrediu;
 - podporovať aktívny prístup k tvorbe a ochrane životného prostredia prostredníctvom praktickej výučby;
 - posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k zdravému životnému štýlu a k vnímaniu estetických hodnôt prostredia;

- schopnosť vnímať a citlivo pristupovať k prírode a prírodnému a kultúrnemu dedičstvu;
- prehlbovať, rozvíjať a upevňovať hodnotový systém v prospech konania k životnému prostrediu;
- rozvíjať schopnosť kooperovať v skupine, deliť si úlohy, niesť zodpovednosť.

III. Plán činnosti v jednotlivých:

SEPTEMBER

Do vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu zakomponovať tému:

16.9. Medzinárodný deň ochrany ozónovej vrstvy: **Úbytok ozónovej vrstvy**

Základné podmienky života na Zemi.

Slnecná energia a viacvrstvový vzdušný obal Zeme - atmosféra.

Zachytávanie škodlivej časti slnečných lúčov ochrannou ozónovou vrstvou.

Rozpad ozónovej vrstvy a vznik ozónových dier v súčasnosti.

Príčiny: znečisťovanie ovzdušia chemickými látkami z osviežujúcich sprejov, z náplní do chladničiek, z čistiacich a hasiacich prostriedkov.

Následky: hynutie planktónu v moriach (potrava rýb), rastliny nevytvoria semená (vrátane obilnín), poškodenie kože a zraku človeka.

Nevyhnutnosť zastaviť výrobu látok ničiacich ozón.

Význam medzinárodnej spolupráce.

Vyhlásenie súťaže: EKO - trieda.

Zodp.: koordinátor ENV

V každej triede umiestniť živé kvetiny – donesené žiakmi + celoročná starostlivosť.

Zodp.: koordinátor ENV, triedni učitelia

OKTÓBER

Pripomenúť si sviatky:

3.10. – Svetový deň zvierat

14.10. – Medzinárodný deň redukcie katastrof

16.10. – Svetový deň výživy

17.10. – Medzinárodný deň odstraňovanie chudoby

Zodp.: triedni učitelia

Do vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu zakomponovať tému: **Racionálne využívanie prírodných zdrojov**

Prírodné zdroje: slnečná energia, ovzdušie, voda, pôda, nerastné bohatstvo, rastlinstvo, živočíšstvo, lesy, krajina.

Význam prírodných zdrojov pre človeka.

Obnoviteľné a neobnoviteľné prírodné zdroje.

Racionálne využívanie prírodných zdrojov: šetrenie prírodných zdrojov, využívanie alternatívnych zdrojov energie.

Zabezpečenie základných životných potrieb ľudstva pre budúcnosť".

Zodp.: všetci vyučujúci

EKO – deň v 5. ročníku – Poznávame okolie školy – environmentálne aktivity v okolí školy.

Zodp.: koordinátor ENV

NOVEMBER

Do vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu zakomponovať tému: **Zachovanie rozmanitosti života**

Poznávanie rastlín a živočíchov v regióne. Skúmanie rozmanitosti rastlinných a živočíšnych druhov.

Negatívne zásahy človeka do prírody a ich dôsledky na obmedzovanie rozmanitých foriem života.

Hľadiská zachovania rozmanitosti života - ekonomické, etické, estetické, vedecké.

Chránené rastliny a živočíchy na území Slovenskej republiky.

Zodp.: vyučujúci PDA, VLA, PRI, vychovávateľky ŠKD, vedúci krúžkov

DECEMBER

Do vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu zakomponovať tému: **Spotreba energie**

Druhy energie, Slnko - najväčší zdroj energie na Zemi.

Význam využívania obnoviteľných zdrojov energie (slnečná energia, voda, vietor) na ochranu životného prostredia.

Šetrenie energetických zdrojov, využívanie druhotných surovín.

Výroba energie.

Spotreba a šetrenie energie v domácnosti.

Desatoro domácej ekológie.

Zodp.: koordinátor ENV, vyučujúci PDA, VLA, PRI, FYZ, vychovávateľky ŠKD, vedúci krúžkov

JANUÁR

Do vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu zakomponovať tému: **Urbanizácia**
narušenie prírodného prostredia v dôsledku výstavby - výrub lesov, vysušanie
močiarov, záber pôdy.

Význam zachovania prírodného prostredia.

Plánovaná výstavba, zachovanie pôvodných prírodných spoločenstiev, vysádzanie
zelene, čistenie odpadových vôd, triedenie, zber a recyklovanie domového odpadu.

Utváranie citového vzťahu k najbližšiemu prostrediu a k celej krajine.

Zberové aktivity.

Zodp.: koordinátor ENV, vyučujúci PDA, VLA, PRI, PVC, FYZ, TEH,SEE
vychovávateľky ŠKD, vedúci krúžkov

FEBRUÁR

Do vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu zakomponovať tému: **Kyslý dažď**

Vznik kyslého dažďa – znečisťovanie ovzdušia plynmi, ktoré vznikajú najmä pri
spaľovaní látok.

Zrážky: dažď, sneh - obsah škodlivých látok v nich, pre život na Zemi.

Znečisťovanie pôdy a vody v riekach a v jazerách kyslým dažďom – hynutie stromov,
vodných rastlín a živočíchov. Poškodzovanie budov a strojov.

Opatrenia: obmedzenie znečisťovania ovzdušia získaním energie z elektrární na tuhé
palivo, získanie energie z obnoviteľných zdrojov (voda, vietor, slnečná energia),
šetrenie energiou, recyklovanie materiálov.

Význam medzinárodnej spolupráce pri ochrane životného prostredia.

Meranie kyslosti dažďov v areály našej školy.

Zodp.: koordinátor ENV, vyučujúci PDA, VLA, PRI, TEH, PVC, BIO, vychovávateľky ŠKD,
vedúci krúžkov

MAREC

Pripomenúť si dni:

22.3. – Svetový deň vody

23.3. – Svetový meteorologický deň

Zodp.: všetci vyučujúci

Do vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu zakomponovať tému: **Znečisťovanie ovzdušia**

Základné zložky životného prostredia - ovzdušie, voda, pôda.

Význam ovzdušia pre živé organizmy.

Znečisťovanie ovzdušia činnosťou človeka (priemysel, doprava, domácnosť).

Negatívny vplyv znečisteného ovzdušia na životné prostredie a zdravie ľudí. Ochrana ovzdušia pred znečisťovaním.

Význam vody pre život na Zemi.

Vodné zdroje - povrchová a podzemná voda.

Pitná, úžitková a odpadová voda.

Čistenie odpadových vôd.

Hospodárenie vodou, šetrenie pitnou vodou v domácnosti.

Význam pôdy pre život na Zemi.

Znečisťovanie pôdy - odpadové skládky, priemysel, poľnohospodárstvo.

Ochrana pôdy.

Zodp.: koordinátor ENV, vyučujúci PDA, VLA, PRI, BIO, PVC, vychovávateľky ŠKD, vedúci krúžkov

EKO – deň vo 8. ročníku – Holumnický hrad

Zodp.: koordinátor ENV

APRÍL

Pripomenúť si dni:

1.4. – Medzinárodný deň vtáctva a začiatok Mesiaca lesa

7.4. – Svetový deň zdravia

18.4. – Medzinárodný deň pamiatok a sídiel

22.4. – Deň Zeme

Do vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu zakomponovať tému: **Odlesňovanie**

Poznávanie lesných rastlín a živočíchov.

Vzájomné vzťahy lesných rastlín a živočíchov.

Význam lesa pre človeka.

Negatívne dôsledky odlesňovania na životné prostredie (úbytok rastlinných a živočíšnych druhov, zmena podnebia). Odlesňovanie - hlavná príčina zvetrávania pôdy.

Aktívna ochrana lesov, výsadba lesných stromov.

Ničenie brazílskych dažďových pralesov - narušenie ekologickej rovnováhy Zeme.

Starostlivosť o zeleň v okolí školy.

EKO- deň v 1. ročníku – zber a triedenie odpadov – okolie školy

Zodp.: vyučujúci SEE, TEH

EKO - deň v 6. ročníku – Holumnický hrad

Zodp.: koordinátor ENV

Vytvorenie Eko kódexu v jednotlivých triedach.

Zodp.: triedni učitelia, vyučujúci prírodovedných predmetov

Podpora environmentálnych a humanitných finančných zbierok na pôde školy.

Zodp.: koordinátor ENV, vyučujúci PDA, VLA, PRI, BIO, PVC, OBN, PRI
vychovávateľky ŠKD, vedúci krúžkov

MÁJ

Do vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu zakomponovať tému: **Erózia pôdy**

Závislosť života na Zemi od pôdy - rastlín od pôdy, živočíchov a od rastlín.

Činnosť pôdných baktérií, húb a bezstavovcov - rozklad organického odpadu, prevzdušňovanie pôdy.

Pôda - obnoviteľný prírodný zdroj za predpokladu starostlivosti o ňu.

Ochrana pôdy.

Úloha rastlín v ochrane pôdy pred zvetrávaním.

Pôda nechránená rastlinným porastom - ničivá činnosť vetra a vody, odnášanie čiastočiek pôdy.

Zodp.: koordinátor ENV, vyučujúci PDA, VLA, PRI, BIO, PVC, vychovávateľky ŠKD,
vedúci krúžkov

Zrealizovať:

EKO – deň v 7, 9. ročníku

EKO – deň v 1, 2. ročníku

EKO – deň v 3, 4. ročníku

Zodp.: triedni učitelia

JÚN

Pripomenúť si dni:

5.6. – Svetový deň životného prostredia

8.6. – Svetový deň oceánov

17.6. – Svetový deň zamedzenia dezertifikácie a sucha

Zodp.: všetci učitelia

Do vyučovacieho a mimovyučovacieho procesu zakomponovať tému: **Odpad**

Pevný odpad.

Vznik odpadu.

Škodlivé vplyvy na životné prostredie: znečisťovanie, jedovaté látky v odpade, záber pôdy.

Spôsoby likvidácie odpadu: skladovaním,, spaľovaním, recyklovaním, kompostovaním organických látok v odpade.

Zodp.: koordinátor ENV, vyučujúci PDA, VLA, PRI, BIO, PVC, CHE

vychovateľky ŠKD, vedúci krúžkov

Vyhodnotenie súťaže EKO - trieda.

Zodp.: koordinátor ENV

Pri organizovaní školských výletov a exkurzií využívať metódu zážitku vedúcu k prežívaniu skúseností enviroaspektov a s kritickým pohľadom na globálne problémy.

Zodp.: vedúci výletov a exkurzií

Holumnica 15. 09. 2015

.....
PaedDr. Beáta Oravcová

(riaditeľka ZŠ s MŠ Holumnica)

.....
Ing. Martina Zgrajová

(koordinátor prevencie ENV)